

ОСОБЛИВОСТІ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ В ЗАКОРДОННИХ КРАЇНАХ

**Буганов О.В., здобувач вищої освіти групи Б 5/1
Миколаївський національний аграрний університет**

За умов економічної невизначеності, що зумовлена різними кризами, останнього часу виникає нестійкість сформованої моделі розвитку економіки. Так, головним недоліком є те, що за економічного зростання не враховується шкода, яка може бути завдана екології. Це може бути забруднення та деградація навколишнього середовища, виснаження природних ресурсів, порушення балансу біосфери чи навіть зміна клімату. Все це тягне за собою негативні наслідки для людства, звужуючи при цьому напрямки подальшої еволюції. Через це виникає необхідність модернізації моделі економіки з ухилом на екологічну безпеку.

Питанню дослідження концепції «зеленої економіки» присвятили свої праці як закордонні, так і вітчизняні вчені: Д. Пірс, А. Марканді, Е. Барб'є, М. Коммон, І. Ропке, В. Захаров, Н. Яшалова, Б. Порфирьев, Е. Зомонова, А. Храмков та інші дослідники. Наявність дискусійних питань стосовно особливостей та впровадження «зеленої» економіки в різних країнах спричинили вибір теми дослідження, її мету та завдання.

Метою дослідження є визначення особливостей «зеленої економіки», її напрямків та перспектив розвитку. Відповідно до зазначеної мети було поставлено та вирішено взаємопов'язані завдання: з'ясувати сутність поняття, виділити основні принципи, дослідити як розвивається розглянута концепція в різних країнах.

Поняття «зелена економіка» було введено до обороту в 1989 році у доповіді, підготовленій групою економістів для уряду Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії. Все частіше термін почав використовуватися ООН після фінансово-економічної кризи 2008-2009рр. В 2009 році ООН опублікував Програму з навколишнього середовища, де була розміщена доповідь по «зеленій» економіці, яка поклала початок її розвитку [1].

Метою «зеленої» економіки є формування середовища для економічного та соціального прогресу, що базуватиметься на зменшенні негативного впливу на довкілля та впровадженню ефективного використання природних ресурсів [2]. Розглянемо приклади «зеленої» економіки в закордонних країнах (табл. 1).

Таблиця 1. Особливості «зеленої» економіки в закордонних країнах

Країна	Особливості
США	Зелена економіка приносить 1,3 трлн дол. річного доходу від продажів в США одночасно з цим створюючи 9,5 млн робочих місць. Ця зростаюча частина економіки стає все більш важливою, оскільки в країні досить значна частка працездатного населення зайнята в «зеленій» економіці
Туреччина	Центральним елементом концепції «зеленої» економіки є інтеграція всіх аспектів енергоефективності на етапах виробництва, розподілу і споживання енергії. Однією з основних цілей є зниження викидів двоокису вуглецю
Данія	Прийнято угоду про «зелене» зростання, основна мета якого забезпечити охорону навколишнього середовища і клімату, одночасно створивши умови для розвитку сучасного та конкурентоспроможного сільського господарства та харчової промисловості.
Ірландія	Уряд забезпечує зростання та створення робочих місць в галузях, що становлять «зелену» економіку, фокусуючись на довкіллі, джерелах відновлюваної енергії дослідженнях в цій сфері, розробках та інноваціях
Німеччина	Розроблена програма підвищення ресурсоефективності, основною, метою якої є мінімізація впливу на навколишнє середовище, пов'язаного з отриманням і переробкою сировинних ресурсів
Хорватія	Реалізовано розвиток поновлюваних джерел енергії
Білорусь	З 2015 по 2017 рр. в республіці здійснювався проект «Сприяння переходу Республіки Білорусь до «зеленої» економіки, загальним обсягом 5 млн євро, який фінансувався Європейським Союзом і реалізовувався спільно з Програмою розвитку ООН. Результатами реалізації проекту стало: отримання можливості для додаткової зайнятості 270 осіб
Казахстан	У Казахстані в 2013 р розроблена Концепція щодо переходу до «зеленої» економіки, в якій поставлено завдання входження країни до 2050р. в число тридцяти найбільш розвинених країн світу при мінімізації навантаження на навколишнє середовище і деградації природних ресурсів
Киргизія	Визначені пріоритети розвитку економіки країни: раціональне освоєння і ефективне використання природного капіталу (водні ресурси, земельні ресурси, ліс і біорізноманіття); енергозбереження та енергоефективність, відновлювані джерела енергії; розвиток органічного сільського господарства; розвиток

	екотуризму; освіта для сталого розвитку; впровадження принципів «зеленого» фінансування; використання системи моніторингу та оцінки озеленення економіки
--	--

Джерело: сформовано автором на основі [1, 3, 4]

У 2011 році Європейське агентство з навколишнього середовища у доповіді по «зеленій» економіці сформувало основні принципи функціонування такої моделі:

- орієнтація на забезпечення сталого розвитку;
- рівність та справедливість поколінь;
- обережність щодо потенційних впливів на суспільство та навколишнє середовище;
- облік природного та соціального капіталу;
- стале й ефективне використання ресурсів, споживання та виробництво;
- внесок у досягнення наявних макроекономічних цілей за рахунок створення «зелених» робочих місць, викорінення бідності, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення зростання в основних галузях економіки [2].

Таким чином, дослідивши сутність, основні принципи функціонування «зеленої» економіки та її розвиток в закордонних країнах, ми дійшли висновку, що такий напрям розвитку держави особливо актуальний на сьогоднішній час, оскільки заре є гострою проблема ефективного використання природного капіталу.

Список використаних джерел

1. «Зелена» економіка як модель сталого розвитку країн ЄАЕС. URL: <https://bit.ly/3dHOOSU> (дата звернення: 10.05.2020).
2. «Зелена» економіка: сутність, цілі та базові принципи. URL: <https://bit.ly/2Z1HcGM> (дата звернення: 10.05.2020).
3. Зелена економіка »США генерує високий дохід і стимулює зайнятість. URL: <https://bit.ly/2zBwEDK> (дата звернення: 10.05.2020).

4. «Зелена» економіка: питання теорії та напрямки розвитку. URL: <https://bit.ly/2WUsgY1> (дата звернення: 11.05.2020).

5. Вітри змін. Зростаюча зелена економіка Ірландії. URL: <https://bit.ly/2Z18kph> (дата звернення: 11.05.2020).

Науковий керівник – Баришевська І.В. – канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування